Dosarul nr. 2-7170/2024
(2-24057296-12-2-28052024-1)

**H O T Ă R Â R E**
În numele Legii

*Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa părților la 27 noiembrie 2024*
*Cererea de apel a fost depusă la 21 februarie 2025*
*Hotărârea motivată a fost întocmită la 31 iulie 2026*

**27 noiembrie 2024** mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Dan Sîrbu,

examinând în procedură scrisă, cererea cu valoare redusă înaintată de Asociația Obștească Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" împotriva lui Radu Ion și societății cu răspundere limitată „Transnicdan", intervenient accesoriu „Intact Asigurări Generale" societate pe acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată –

**A C O N S T A T A T :**

**Poziția, argumentele și pretențiile reclamantei.**

La data de 27 mai 2024, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Ion și SRL „Transnicdan", intervenient accesoriu SA „Intact Asigurări Generale", prin care a solicitat încasarea în ordine de regres, în mod solidar din contul pârâților în beneficiul reclamantei a sumei de 63 569 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune, a sumei de 17 964,34 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a cheltuielilor de judecare a cauzei în limita taxei de stat plătită la depunerea acțiunii în mărime de 3 007,97 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 500 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la data de 11 martie 2022, în municipiul Chișinău s-a produs accidentul de circulație în care au fost implicate autovehiculul de model Renault Scenic cu nr/î *****, condus de Negură Natalia și autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î *****, condus de Radu Ion.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 500267 din 11 martie 2022, pârâtul Radu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului de circulație și totodată sancționat pentru încălcarea Regulamentului circulației rutiere și prevederilor de la art. 242 alin. (2) Cod contravențional, după cum urmează: încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri.

Din lucrările dosarului contravențional se constată că la momentul producerii accidentului rutier pârâtul Radu Ion a prezentat agentului constatator polița de asigurare de răspundere civilă obligatorie pentru pagube produse de autovehicule nr. RCAI-006774067 din 7 iunie 2021, eliberată de „Intact Asigurări Generale" SA pe numele asiguratului Belibov Eduard.

Corespunzător, la 21 martie 2022, persoana păgubită Negură Natalia s-a adresat la „Intact Asigurări Generale" SA cu cererea privind deschiderea dosarului de daune în procedura de constatare amiabilă de accident.

Prin scrisoarea nr. 582 din 8 aprilie 2022, „Intact Asigurări Generale" SA a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare persoanei păgubite Negură Natalia, având în vedere că în cadrul regularizării dosarului de daună, asigurătorul a constatat că autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î ***** a fost transmis în posesie și folosință co-pârâtului „Transnicdan" SRL, iar polița de asigurare eliberată pe numele lui Belibov Eduard nu acoperă riscul pentru pagubele produse de autovehiculul sus menționat în accidentul de circulație din 11 martie 2022.

Având în vedere că la data accidentului de circulație din 11 martie 2022, SRL „Transnicdan" nu dispunea de asigurare de răspundere civilă auto, potrivit art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare - Legea nr. 414/2006), în vigoare până la 01.04.2023, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită față de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. în acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Corespunzător, la 10 mai 2022 Negură Natalia a formulat în adresa Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" cerere privind acordarea despăgubirii de asigurare, urmare a prejudiciului suferit prin avarierea parțială a autovehiculului de model Renault Scenic cu nr/î *****, în rezultatul producerii accidentului rutier din 11 martie 2022, ce i se cuvine conform prevederilor prevăzute de Legea nr. 414/2006, având în vedere că la momentul producerii accidentului rutier, autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î ***** nu a fost asigurat de răspundere civilă în conformitate cu prevederile Legii nr. 414/2006.

Astfel, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a comunicat prin scrisoare pârâților despre deschiderea de către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a dosarului de daune și despre necesitatea prezentării acestora la examinarea mijlocului de transport de model Renault Scenic cu nr/î ***** pentru constatarea pagubelor. Totodată, pârâții au fost informați că în cazul neprezentării la data stabilită, examinarea autovehiculului avariat se va efectua în lipsa acestora.

Reclamanta a menționat că Radu Ion și reprezentantul SRL „Transnicdan” nu s-au prezentat la data de 17 mai 2022 pentru a participa la examinarea autovehiculului sus menționat, astfel procesul - verbal de constatare a pagubelor a fost întocmit lipsa acestora.

Ulterior, la 20 iulie 2022, în adresa lui Radu Ion și SRL „Transnicdan” a fost expediată scrisoarea de informare nr. 02-1852/22, prin care au fost înștiințați despre necesitatea prezentării acestora la Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, pentru necesitatea perfectării tuturor formalităților necesare în cazul în care ultimii nu sunt de acord să achite suma despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul cauzat prin avarierea autovehiculului de model Renault Scenic cu nr/î *****, dar și despre posibilitatea înaintării unor eventuale obiecții.

În acest sens, a precizat că pe parcursul regularizării dosarului de daună, pârâții nu s-au prezentat la biroul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” pentru a face cunoștință cu procesul-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2022 și Actul de evaluare Nr.0249/2022/BNAA din 05 iulie 2022 întocmit de „Eurotaxglas” SRL, nu și-au exercitat dreptul în ordinea prevederilor Legii nr. 414/2006 pentru a depune obiecții la actele emise.

Pe cale de consecință, reieșind din faptul că Radu Ion, în calitate de persoana vinovată de producerea accidentului din 11 martie 2022 și SRL „Transnicdan”, în calitate de utilizator al autovehiculului Toyota Prius cu nr/î *****, nu au respectat dispozițiile de la art. 4 alin. (1) din Legea 414/2006, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în temeiul art. 33 alin. 3 din Legea nr. 414/2006 și în baza Ordinului nr. 455 din 04 august 2022, a aprobat cuantumul despăgubirii de asigurare în mărime de 63569 lei pentru deteriorările cauzate autovehiculului de model Renault Scenic cu nr/î ***** și a dispus plata acestei sume la contul bancar al persoanei păgubite Negură Natalia.

A precizat că cuantumul despăgubirii de asigurare a fost stabilit în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2022 și Actului de Evaluare nr. 0249/2022/BNAA din 5 iulie 2022 întocmit de „Eurotaxglas” SRL.

În vederea recuperării în ordine de regres a despăgubirii de asigurare achitate și soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 18 octombrie 2022, reclamanta a expediat în adresa lui Radu Ion și SRL „Transnicdan” pretenția de restituire a despăgubirii de asigurare în mărime de 63 569 lei și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 400 lei, cu acordarea unui termen de rambursare de 7 zile de la recepționare.

Pe cale de consecință, având în vedere că de către reclamantă au fost epuizate toate tentativele de soluționare extrajudiciară a acestui litigiu pentru recuperarea despăgubirii de asigurare plătite ca urmare a comiterii de către Radu Ion la data de 11 martie 2022 a accidentului de circulație, reclamanta a formulat această cerere de chemare în judecată în vederea recuperării în ordine de regres a despăgubirii de asigurare plătite cu încasarea în mod solidar din contul lui Radu Ion și SRL „Transnicdan” a tuturor cheltuielilor de judecare a pricinii.

Cu privire la dreptul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de a solicita încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres din contul pârâților, a specificat că acesta s-a născut sub imperiul Legii nr. 414/2006. Totodată, la 1 aprilie 2023 a intrat în vigoare Legea nr. 106 din 21.04.2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, care, potrivit art. 1 alin. (1), reglementează raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare și modul de organizare și funcționare a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Tot aici, potrivit art. 45 alin. (4) din Legea nr. 106/2022 în vigoare de la 1 aprilie 2023, la data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Subsecvent, drept temei pentru depunerea acțiunii de încasare în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” invocă și prevederile incidente din Legea nr. 106/2022, or exercitarea dreptului la acțiune de regres față de persoanele culpabile de producerea pagubelor într-un accident se efectuează în condițiile legii noi.

Reclamanta a mai susținut că, în cadrul regularizării dosarului de daune nr. FVS/22/136, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a stabilit că, la 9 noiembrie 2021, Belibov Eduard în calitate de proprietar al autovehiculului de model Toyota Prius cu nr/î ***** a oferit în locațiune autovehiculul pârâtului SRL „Transnicdan” pe un termen de 5 ani, până la data de 8 noiembrie 2026, fapt confirmat prin extrasul din portalul de date despre mijloacele de transport.

În condițiile speței, SRL „Transnicdan”, în calitate de utilizator al autovehiculului de model Toyota Prius cu nr/î *****, nu a respectat obligația stabilită de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414/2006 și nu și-a asigurat riscul de utilizare a mijlocului de transport în context, prejudiciul material cauzat lui Negura Natalia prin utilizarea de către SRL „Transnicdan” a mijlocului de transport nefiind asigurat de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, a fost reparat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, dreptul de regres față de aceștia în limita sumei achitate a revenit Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

Or, contrar obligațiilor legale prevăzute de art 4 alin. (1) din Legea nr. 414/2006, SRL „Transnicdan”, în calitate de utilizator, nu deținea încheiat un Contract de asigurare de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule pentru autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î ***** la momentul comiterii accidentului rutier. Acest fapt se confirmă prin copia Extrasului din Registrul general de asigurări interne care este parte componentă a Sistemului Informațional de Stat RCA-DATA, din care reiese că pentru autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î *****, la data producerii accidentului de circulație, nu exista o asigurare de răspundere civilă, care să acopere riscul pentru pagubele produse de acest autovehicul.

Cu referire la întinderea prejudiciului, a menționat că a anexat la cererea de chemare în judecata procesul-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2022, Raportul de evaluare nr. 0249/2022/BNAA din 5 iulie 2022, întocmit în temeiul art. 23 din Legea nr. 414/2006, în cadrul cărora prejudiciul material cauzata fost evaluat la suma de 63 569 lei.

Respectiv, reieșind din faptul că la momentul producerii accidentului rutier din 11 martie 2022, pentru autovehiculul de marca Toyota Prius cu nr/î ***** nu exista o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, în temeiul prevederilor legale menționate *supra*, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", în calitate de administrator al Fondului de protecție a victimelor străzii, a compensat în numele și pentru Radu Ion și SRL „Transnicdan", daunele cauzate de către ultimii terței persoane păgubite Negura Natalia. Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a dobândit, astfel, dreptul de regres față de Radu Ion și SRL „Transnicdan" în limita sumelor plătite și cheltuielilor suportate pentru compensarea prejudiciului cauzat de către parați.

Raportând normele citate la circumstanțele speței, a constatat existența obligației lui Radu Ion și SRL „Transnicdan" (în calitatea lor de persoane răspunzătoare de producerea prejudiciului în sensul Legii 414 din 22.12.2016, Legii 106 din 21.04.2022, în vigoare din 01.04.2023 și al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009) să restituie suma în mărime de 63 969 lei, alcătuită din 63 569 lei – despăgubirea de asigurare achitată pentru prejudiciul cauzat prin avarierea parțială a autovehiculului de model Renault Scenic cu nr/î ***** și 400 lei pentru evaluarea deteriorărilor autovehiculului sus menționat, achitate de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" din Fondul de protecție a victimelor străzii.

Referitor la pretenția Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" privind încasarea cheltuielilor legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, a precizat că se întemeiază pe factura fiscală seria IY nr. 3419273 din 29 iulie 2022 și anexa nr. 01 la Actul dosarelor de daună FVS și FC pe perioada 01.07.2022 - 29.07.2022, încheiate între „Eurotaxglas" SRL și Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule", din care rezultă că reclamanta a achitat suma de 400 lei pentru efectuarea constatărilor pe dosarul de daune nr. FVS/22/136.

Cu referire la pretenția de încasare a dobânzii de întârziere, a susținut că această pretenție se rezumă la încasarea în mod solidar din contul lui Radu Ion și SRL „Transnicdan" a daunelor interese datorate reclamantei Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" urmare a neexecutării obligației de restituire către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a despăgubirii de asigurare plătite și a costurilor de instrumentare a dosarului de daună.

Astfel, pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somației expediate, în corespundere cu prevederile art. 942 din Codul civil, a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a dobânzii de întârziere, calculată în mărime de 17

964,34 lei începând cu data de 11 noiembrie 2022 (data scadentă) până la data de 01 martie 2024, conform calculului anexat la prezenta cerere de chemare în judecată.

**Poziția, argumentele și solicitările pârâților.**

Pârâților Radu Ion și SRL „Transnicdan”, fiindu-le comunicată acțiunea, nu au formulat și au depus referință la cererea de chemare în judecată, fapt pentru care judecătorul a dispus examinarea cauzei în baza probatoriului anexat la dosar.

**Poziția intervenientului accesoriu.**

Intervenientului accesoriu SA „Intact Asigurări Generale”, fiindu-i comunicată acțiunea, nu a formulat și a depus referință la cererea de chemare în judecată, fapt pentru care judecătorul a dispus examinarea cauzei în baza probatoriului anexat la dosar.

**Aprecierea judecătorului.**

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, judecătorul conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule este întemeiată și urmează a fi admisă pentru următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Totodată, art. $276^4$ alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă stabilește că instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Potrivit procesului-verbal seria MAI, nr. 05500267, la data de 11 martie 2022, în num. Chișinău, str. H. Botev 4 s-a produs accidentul de circulație în rezultatul căruia autovehiculul de model Renault Scenic, cu nr/î ***** a fost deteriorat ca rezultat al acțiunilor culpabile ale lui Radu Ion, care conducea autovehiculul de model Toyota Prius cu n/î *****

Astfel, în rezultat Radu Ion a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 242 alin. (2) Cod contravențional (f.d. 20).

Reieșind din materialele dosarului contravențional, judecătorul reține că la data producerii accidentului de circulație din 11 martie 2022, autovehiculul de model Toyota Prius cu n/î *****, aparținea cu drept de proprietate lui Belibov Eduard, această circumstanță fiind confirmată prin copia Certificatului de înmatriculare (f.d.28-29).

Totodată, judecătorul remarcă că autovehiculul de model Toyota Prius cu n/î ***** a fot transmis în posesie și era utilizat de către „Transnicdan" SRL (f.d.39-40).

Ulterior, la data de 10 mai 2022, persoana păgubită Negura Natalia a formulat cerere de despăgubire pe numele reclamantei Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, solicitând instrumentarea dosarului de dauna și determinarea cuantumului despăgubirii de asigurare cuvenită pentru deteriorarea autovehiculului de model Renault Scenic, cu nr/î ***** (f.d.33-34).

La 10 mai 2022, prin demersul nr. 02-1198/22 reclamanta a remis dosarul de daună nr. FVS/22/136 din 10 mai 2022 către societatea cu răspundere limitată „Eurotaxglas" în vederea constatării tuturor deteriorărilor cauzate autovehiculului de model Renault Scenic, cu nr/î *****, determinării costurilor pentru reparația și / sau înlocuirea părților sau pieselor avariate, în vederea stabilirii cuantumului despăgubirii de asigurare (f.d.41).

Astfel, reclamanta a notificat pârâții Radu Ion (f.d.42), „Transnicdan" SRL (f.d.44) despre deschiderea dosarului de daune la cererea de despăgubire depusa de către persoana păgubită, fiind invitați să participe la examinarea autovehiculului avariat urmare a accidentului de circulație din data de 11 martie 2022.

Procesul-verbal de constatare a pagubelor din 10 mai 2022, a fost încheiat în prezența persoanei păgubite Negura Natalia.

Potrivit raportului de evaluare din 5 iulie 2022, s-a stabilit că prejudiciul cauzat prin deteriorarea autoturismului Renault Scenic, cu nr/î ***** în rezultatul producerii accidentului de circulație este de 63 569,00 lei (f.d.49-60).

Prin scrisoarea nr. 02-1852/22 din 20 iulie 2022, pârâții Radu Ion, „Transnicdan" SRL au fost invitați pentru a face cunoștință cu rezultatele examinării autovehiculului de model Renault Scenic, cu nr/î ***** (f.d.61).

La data de 4 august 2022, între Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" și proprietarului autovehiculului de model Renault Scenic, cu nr/î *****, Negura Natalia a fost semnat Acordul privind stabilirea cuantumului despăgubirii de asigurare din nr. FVS/22/136, fiind agreată suma stabilită în Raportul de evaluare nr. 0249/2022/BNAA din 5 iulie 2022, în mărime de 63 569 lei (f.d.65).

Prin ordinul nr. 455 din 4 august 2022, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" a aprobat plata despăgubirii de asigurare în mărime de 63 569 lei, destinată pentru restabilirea autovehiculului de model Renault Scenic, cu nr/î ***** (f.d.66).

Potrivit ordinul de plată nr. 569 din 8 august 2022, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a efectuat transferul sumei de 63 569 lei către persoana păgubită Negura Natalia (f.d.67).

La data de 18 octombrie 2022, reclamanta a expediat în adresa pârâților Radu Ion și „Transnicdan” SRL, pretenția nr. 02-2680/22, prin care a solicitat restituirea despăgubirii de asigurare în mărime de 63 569 lei și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 400 lei, cu acordarea unui termen de rambursare de 7 zile de la data recepționării (f.d.68-69).

Trimiterea poștală expediată în adresa pârâților Radu Ion și „Transnicdan” SRL a fost restituită expeditorului cu mențiunea „nereclamat” (f.d.71).

Constatând lipsa diligenței pârâților Radu Ion și „Transnicdan” SRL de a achita suma de 63 569 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, reclamanta Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a promovat în justiție o acțiune cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

*Cu referire la solicitarea reclamantei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres*

Deși drept temei pentru depunerea acțiunii de încasare în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a invocat și prevederile incidente din Legea nr. 106/2022, menționând că exercitarea dreptului la acțiune de regres față de persoanele culpabile de producerea pagubelor într-un accident se efectuează în condițiile legii noi, judecătorul accentuează faptul că accidentul rutier s-a produs la data de 11 martie 2022, dată la care era în vigoare Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, or Legea nr. 106/2022 a intrat în vigoare la 01.04.2023.

Art. 44 alin. (1) din Legea nr. 106/2022 stabilește că actele și faptele juridice produse înainte de intrarea sa în vigoare nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legislația în vigoare la data producerii lor.

Prin urmare, judecătorul constată că, la caz, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 414/2006, precum și prevederile Codului civil în vigoare la acea dată.

Conform art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 2013 alin. (1), (2), (5) Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate.

Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit. Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.

Conform art. 1998 alin. (1)-(3) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Art. 2024 alin. (1) Cod civil prevede că persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 4 alin. (1), ($1^1$) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 (abrogată din 01.04.2023), persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Totodată, art. 4 alin. ($1^1$) al legii sus indicate prevede că obligaţia de asigurare nu se răsfrînge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condiţiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepţia cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.

În acest sens, art. 8 alin. (2) din Legea nr. 414/2006 prevede că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

Totodată, art. 8 alin. ($2^3$) din Legea nr. 414/2006 stabilește că, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin.(2).

În temeiul art. 20 alin. (5), (6) al legii nominalizate, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se

achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule. Persoana păgubită sau reprezentantul ei legal este obligat să asigure, în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit. c), accesul asigurătorului sau al reprezentantului de despăgubiri al acestuia la bunurile avariate prin accident de autovehicul, astfel încât asigurătorul să dispună de posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor.

Conform art. 33 alin. (1), (3), (4), (6), (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, fondul de protecţie a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate şi/sau obţinute pe cale ilicită. Fondul de protecţie a victimelor străzii este destinat plăţilor de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum şi plăţilor de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri şi vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obţinut pe cale ilicită

Fondul de protecţie a victimelor străzii se administrează şi se utilizează de către Biroul Naţional, potrivit actelor normative ale autorităţii de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare şi utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilităţile lui.

Biroul Naţional are obligaţia de a ţine o evidenţă contabilă distinctă depunerilor în Fondul de protecţie a victimelor străzii şi a cheltuielilor lui, de a păstra disponibilităţile acestuia în instrumente financiare purtătoare de dobândă, la instituţii financiare, în instrumente ale pieţei monetare sau în valori mobiliare emise de stat.

În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de Protecţie a Victimelor Străzii, Biroul Naţional poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acţiune de regres faţă de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.

Conform art. 39 alin. (8) al Legii privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule nr. 106 din 21 aprilie 2022 (în vigoare din 01.04.2023), în vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de Protecţie a Victimelor Străzii, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare plătite şi ale cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune, acţiune de regres faţă de persoanele culpabile de producerea pagubelor întru-un accident.

În conformitate cu prevederile art. 1856 alin. (1) Codul Civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În aceste circumstanțe, judecătorul menționează că subrogarea reprezintă substituirea asigurătorului în toate drepturile asiguratului sau beneficiarului asigurării – în limitele despăgubirii de asigurare – contra celor răspunzători de producerea daunei. Subrogarea urmăreşte menţinerea echilibrului financiar al asigurătorului între cuantumul primelor încasate şi despăgubirile plătite, iar sub aspectul social, obligarea celui care în mod ilegal a provocat o daună să contribuie la repararea ei. Pentru ca subrogarea să poată fi instituită trebuie ca asigurătorul să fi plătit asiguratului despăgubirea de asigurare cuvenită. Plata despăgubirii constituie baza şi măsura subrogării. Pe calea subrogării asigurătorul dobândește dreptul asiguratului cu toate garanțiile şi accesoriile sale.

Astfel, raportând circumstanțele de fapt la prevederile legale citate judecătorul consideră întemeiată pretenția reclamantei Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare din contul pârâților Radu Ion și „Transnicdan" SRL.

Astfel, deși din înscrisurile cauzei se confirmă că la data accidentului de circulație din 11 martie 2022, pentru autovehiculul de marca Toyota Prius cu nr/î ***** exista polița de asigurare de răspundere civilă obligatorie pentru pagube produse de autovehicule nr. RCAI-006774067 din 7 iunie 2021, eliberată de „Intact Asigurări Generale" SA pe numele asiguratului Belibov Eduard, autovehiculul de model Toyota Prius cu nr/î ***** a fost transmis în posesie și folosință co-pârâtului „Transnicdan" SRL, iar polița de asigurare eliberată pe numele lui Belibov Eduard nu acoperă riscul pentru pagubele produse de autovehiculul sus menționat în accidentul de circulație din 11 martie 2022.

Prin urmare, se constată că la momentul producerii accidentului rutier, „Transnicdan" SRL nu s-a conformat prevederilor art. 4 alin. (1) al Legii nr. 414/2016 și nu a încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, deși art. 8 alin. ($2^3$) din legea sus-indicată prevede expres că, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin.(2).

Totodată, potrivit procesului-verbal seria MAI, nr. 05500267, în rezultatul accidentului de circulație din data de 11 martie 2022, produs în num. Chișinău, str. H. Botev 4, autovehiculul de model Renault Scenic, cu nr/î ***** a fost deteriorat ca rezultat al acțiunilor culpabile ale lui Radu Ion, care conducea autovehiculul de model Toyota Prius cu n/î *****. În rezultat, Radu Ion a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 242 alin. (2) Cod contravențional (f.d. 20).

Corespunzător, judecătorul va încasa în mod solidar de la Radu Ion și de la societatea cu răspundere limitată „Transnicdan" în beneficiul Asociației Profesionale

„Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 63 569,00 lei cu titlu de despăgubire de asigurare în ordine de regres.

*Cu referire la solicitarea reclamantei cu privire la încasarea cheltuielilor privind instrumentarea dosarului de daune*

Judecătorul remarcă că reclamanta a solicitat încasarea din contul pârâților a sumei de 400 lei cu titlu de cheltuieli privind instrumentarea dosarului de daune, în temeiul art. 36 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009.

Potrivit acestui articol, persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligaţia să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule şi cheltuielile legate de instrumentarea şi lichidarea pretenţiilor de despăgubire.

La caz, potrivit anexei nr. 1 la actul dosarelor de daună FVS și FC pe perioada 01.07.2022-29.07.2022, încheiate între „Eurotaxglas” SRL și Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reclamant a achitat sume de 400 lei pentru efectuarea constatărilor pe dosarul de daune nr. FVS/22/136 (f.d.60).

Prin urmare, judecătorul va admite solicitarea reclamantei și va încasa în mod solidar de la Radu Ion și de la societatea cu răspundere limitată „Transnicdan” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 400,00 lei cu titlu de cheltuieli privind instrumentarea dosarului de daune.

*Cu referire la solicitările reclamantei privind încasarea dobânzii de întârziere*

Potrivit prevederile art. 942 alin. (1) și (2) ale Codului civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care sa efectuat plata, la rata prevăzute la alin. (2) ori la o rată prevăzută de dispozițiile legale special. (2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract. 34.

Judecătorul reține că Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, pentru a evita înaintarea unei acțiuni în ordine de regres, la 18 octombrie a expediat pârâților Radu Ion, „Transnicdan” SRL pretenție, prin care a solicitat achitarea sumei de 63 569 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 400 lei cu titlu de cheltuieli privind instrumentarea dosarului de daune în termen de 7 zile (f.d.68).

Pretenția reclamantei expediată în adresa pârâților a fost restituită expeditorului cu mențiunea „nereclamat” (f.d.71).

Prin urmare, odată ce a fost stabilit faptul neexecutării obligațiilor de restituire în ordine de regres a daunei din partea pârâtei, se face incidentă necesitatea încasării dobânzii de întârziere în sumă de 17 964,34 lei, în corespundere cu calculul anexat de

reclamantă (f.d.72), or conform pretenției expediate pârâților Radu Ion, „Transnicdan” SRL, ultimilor li s-a acordat un termen de 7 zile pentru achitarea sumelor.

Astfel, judecătorul va încasa în mod solidar de la Radu Ion și de la societatea cu răspundere limitată „Transnicdan” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 17 964,34 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

*Cu referire la solicitările reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată*

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Aici, judecătorul reține că reclamanta la înaintarea prezentei acțiuni civile a achitat taxa de stat în sumă de 3 007,97 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 1243 din 28 februarie 2024 (f.d.3), precum și taxa de timbru pentru intentarea procesului civil în sumă de 200,00 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 1283 din 29 februarie 2024 (f.d.4).

Drept urmare, în temeiul prevederilor legale citate mai sus și în legătură cu constatarea temeiniciei acțiunii și concluzionării asupra admiterii integrale a acesteia, precum și faptul că reclamanta a confirmat și probat suportarea cheltuielilor de judecată a căror compensare a solicitat-o, judecătorul va încasa în mod solidar de la Radu Ion și de la societatea cu răspundere limitată „Transnicdan” în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” suma de 3 007,97 lei cu titlu de taxă de stat achitată la momentul înaintării acțiunii și a sumei de 200,00 lei, cu titlu de taxă de timbru.

Suplimentar, se atestă că în cadrul prezentului proces, interesele reclamantei Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” au fost reprezentate de avocatul stagiar Elena-Maria Mamaliga, iar pentru serviciile prestate de acest avocat stagiar reclamanta a achitat suma de 3 500 lei (f.d.31).

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. ($1^1$) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Judecătorul reiterează că, pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență,

emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora ( cu tariful și orarul).

În litigiul deferit judecății în prezenta speță, judecătorul a constatat că reclamanta a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în sensul art. 121-122 Codul de procedură civilă, care confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică, și anume, aceasta a administrat la dosar mandatul avocatului stagiar și ordinul de plată a asistenței juridice.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, judecătorul, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; cauza *Străin și alții versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza *Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică și studiind materialele cauzei, judecătorul constată că onorariul achitat de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” pentru serviciile prestate de avocatul stagiar în mărime de 3 500 lei este unul real, necesar și rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și volumul de lucru efectiv depus de avocat în cadrul procesului, urmând a fi dispusă încasarea din contul pârâților în beneficiul reclamantei a sumei de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Cod de procedură civilă, judecătorul reiterează că acțiunea reclamantei este întemeiată și urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art. art. 94, $276^3$, $276^4$ Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, judecătorul,-

**H O T Ă R Ă Ș T E :**

Se admite cererea cu valoare redusă înaintată de Asociația Obștească Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva lui Radu Ion și societății cu răspundere limitată „Transnicdan”, intervenient accesoriu „Intact

Asigurări Generale” societate pe acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Radu Ion, IDNP *****, și de la societatea cu răspundere limitată „Transnicdan”, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Cuza-Vodă, 3, of. 33, în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, IDNO *****, cu sediul mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu, 16, of. 1, suma de 63 569,00 (șaizeci și trei mii cinci sute șaizeci și nouă,00) lei cu titlu de despăgubire de asigurare în ordine de regres, suma de 400,00 (patru sute,00) lei cu titlu de cheltuieli privind instrumentarea dosarului de daune, suma de 17 964,34 (șaptesprezece mii nouă sute șaizeci și patru,34) lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 3 500,00 (trei mii cinci sute,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 3 007,97 (trei mii,97) lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, iar în total suma de 88 441,31 (optzeci și opt mii patru sute patruzeci și unu,31) lei.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data adoptării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Dan Sîrbu